

แนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตทางสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น
THE DEVELOPMENT OF THE IDENTITY OF GRADUATE PROGRAMS IN PUBLIC
ADMINISTRATION NORTHEASTERN UNIVERSITY KHON KAEN*

วิฑูรย์ วีรศิลป์, ลักขณา อินทร์บึง
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
Witoon Weelasin, Lakkana Inbueng
Northeastern University, Thailand
E-mail: luckkhana.inb@neu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นการศึกษา 1) อัตลักษณ์ของบัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น 2) แนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตทางสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 213 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตลักษณ์บัณฑิตทางสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นต่ออัตลักษณ์บัณฑิตทางสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.18$) โดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากรายการข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยรายมากที่สุดไปหารายการข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนี้ 1) คุณธรรม จริยธรรม 2) การวิเคราะห์เชิงตัวเลขและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) ทักษะทางปัญญา 4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และ 5) ความรับผิดชอบ และความรู้

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตลักษณ์บัณฑิตทางสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ตามองค์ความรู้ที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ ทั้ง 5 ด้าน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) โดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากรายการข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยรายมากที่สุดไปหารายการข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนี้ 1) องค์ความรู้ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ 2) องค์ความรู้ด้านแนวคิดและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ 3) องค์ความรู้ด้านการคลังและงบประมาณ 4) องค์ความรู้ด้านองค์การและการจัดการ 5) องค์ความรู้ด้านนโยบายสาธารณะ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยเชิงคุณภาพ สามารถสรุปได้ว่าแนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ควรมีการจัดกิจกรรมควบคู่กับการเรียนการสอน ควรให้นักศึกษาได้ใช้ทฤษฎีที่เรียนในชั้นเรียนนำไปปฏิบัติจริงโดยผ่านรายวิชาเรียนตามหลักสูตรทั้งวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สหกิจศึกษาตลอดทั้งวาระเบี่ยงวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ เพราะการปฏิบัติควบคู่กับการเรียนนั้นน่าจะช่วยให้หลักสูตรสามารถกำหนดอัตลักษณ์ที่มีความชัดเจน และสอดคล้องกับความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่นได้

คำสำคัญ : แนวทางการพัฒนา, อัตลักษณ์, รัฐประศาสนศาสตร์

Abstract

These research objectives were to study 1) The Identity of Graduate Programs in Public Administration. 2) The development of the Identity of Graduate Programs in Public Administration. Northeastern University Khon Kaen. The data used 5 rating scale questionnaires to conduct 213 sample The statistics used for data analysis were mean, standard deviation. and descriptive analysis as a whole.

The results revealed that:

the sample group identified 5 characters were a good level ($\bar{X}=4.18$) by sorting the opinions from the list of questions with the highest mean, finding the list of questions with the lowest mean as follows 1) ethics and

morals; 2) numerical analysis, communication, and information technology skills; 3) knowledge; 4) cognitive skills; 5) interpersonal skills and responsibility.

And the results revealed that the sample group identified 5 characters were a good level ($\bar{X}=3.74$) by sorting the opinions from the list of questions with the highest mean, finding the list of questions with the lowest mean as follows 1) knowledge of human resource management; 2). knowledge of concepts and theories in public administration; 3) Knowledge of finance and budgets; 4) Knowledge in organization and management; 5) Knowledge of public policy

From the analysis of qualitative research data It can be concluded that the development of student identity in the Bachelor of Public Administration Program Northeastern University. There should be activities in parallel with teaching and learning. Should let students use the theory studied in the classroom to put into practice in the course according to the curriculum, both academic experience and professional cooperative education and public Administration Research Methodology Because the practice, coupled with the study, may allow the curriculum to define a clear identity. And in line with the needs of the society Community and local.

Keywords: The development, Identity, Public Administration

บทนำ

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีภารกิจหลัก 4 ด้าน คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ภารกิจหลักด้านการผลิตบัณฑิตถือเป็นภารกิจที่สำคัญที่มหาวิทยาลัยต้องทำการจัดการเรียนการสอน การพัฒนานักศึกษาให้ได้บัณฑิตที่มีคุณภาพมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับความต้องการด้านการศึกษา ความต้องการด้านกำลังคนและการขยายตัวของสังคม ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาต่าง ๆ ถือ

เป็นผลผลิตในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย ดังนั้น การสำรวจความคิดเห็นความพึงพอใจของคณะผู้บริหาร คณาจารย์ ผู้ใช้บัณฑิตศึกษาปัจจุบัน ศิษย์เก่าจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อให้รู้สภาพความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในสภาพปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงได้ทำการประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย เพื่อนำข้อเสนอแนะที่ได้ไปใช้ประกอบการวางแผนการจัดการศึกษาของ (คู่มือนักศึกษามหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2559)

มหาวิทยาลัยและพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตให้มีศักยภาพในการแข่งขันมากยิ่งขึ้น จึงเกิดงานวิจัยลักษณะของบัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือขึ้นโดยในปัจจุบันวิธีการของการแข่งขันพัฒนาบัณฑิตของแต่ละสถาบันการศึกษามีการแข่งขันกันอย่างมาก ซึ่งประเด็นที่สำคัญอย่างหนึ่งก็คือความเป็นตัวตนที่แท้จริงของบัณฑิตซึ่งมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ก็เป็นสถาบันการศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบัณฑิตที่มีคุณวุฒิ คุณธรรมและคุณภาพ รวมถึงคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ที่ต้องการจะพัฒนาบัณฑิตให้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม จึงเป็นที่มาของอัตลักษณ์บัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่ต้องมีความชัดเจนในตัวตนในทุกๆ ด้าน จึงเป็นที่มาของงานวิจัยในครั้งนี้ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มีเนื้อหาสาระครอบคลุมทั้งด้านทฤษฎีและการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารประเทศ เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลตามนโยบายแห่งรัฐ ซึ่งหมายรวมถึงการสร้างความตระหนักถึงปรัชญาการเมืองบริบททางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และความสำคัญของการเปลี่ยนแปลง ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารและให้บริการภาครัฐ นโยบายสาธารณะ และการจัดการภาครัฐ มคอ.1 ทั้งในระดับชาติภูมิภาคและท้องถิ่น รวมทั้งเน้นแนวคิดและกระบวนการต่างๆในการบริหารงาน ภาครัฐและสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มุ่งเน้นการสร้างพหุวิทยาการเพื่อให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ได้มีความรู้ปัญญาและทักษะในการประกอบวิชาชีพในหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร จัดการและให้บริการของ รัฐในด้านต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ภาพ เกิดประสิทธิผล และเป็นธรรมพัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครูที่มีคุณภาพและมีจิตวิญญาณของ ความเป็นครู เน้นครูผู้สอนให้มีวุฒิตรงตามวิชาที่สอน ให้มีความรู้ความสามารถมากยิ่งขึ้น (คู่มือนักศึกษามหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2559)

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามกลไกของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ก็จะขับเคลื่อนสู่การปรับปรุงพัฒนาตามวงจรคุณภาพอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน คุณภาพการศึกษาก็จะพัฒนาขึ้นตามลำดับ แม้แต่มาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard) เมื่อนำไปสู่การปฏิบัติในปีต่อไป ก็ต้องมีการประเมินและปรับปรุงพัฒนาเช่นกัน ดังนั้น สถานศึกษาที่มุ่งสร้างวัฒนธรรมคุณภาพให้ยั่งยืน จำเป็นต้องขับเคลื่อนวงจรคุณภาพ PDCA กับ SDCA (Standard-Do-Check-Act) ให้ก้าวหน้าต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง ด้วยกลวิธีที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา ซึ่งการใช้แนวคิดต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2554: 5-6)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษابัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ที่กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ 5 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ และลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คือ นักศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มี 1) คุณธรรม จริยธรรม 2) ความรู้ 3) ทักษะทางปัญญา 4) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และประกอบกับสาขาวิชาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ต้องเป็นผู้มีองค์ความรู้ในศาสตร์ทั้ง 5 ด้านดังนี้ 1) องค์ความรู้ด้านองค์การและการจัดการ 2) องค์ความรู้ด้านนโยบายสาธารณะ 3) องค์ความรู้ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ 4) องค์ความรู้ด้านแนวคิดและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ 5) องค์ความรู้ด้านการคลังและงบประมาณ ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะกำหนดอัตลักษณ์ของบัณฑิตสาขาวิชาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ให้มีความชัดเจนตามกรอบมาตรฐานมากยิ่งขึ้น เพื่อนำไปพัฒนาหลักสูตรและสามารถกำหนดอัตลักษณ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและพัฒนาสังคมประเทศชาติต่อไป(สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ของบัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น

2. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น

วิธีการดำเนินการวิจัย

ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและคณาจารย์มหาวิทยาลัย จำนวน 11 คน ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 20 คน นักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตที่ลงทะเบียน ปีการศึกษา 2560 จำนวน 185 คน บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตตั้งแต่ปีการศึกษา 2560 – 2558 จำนวน 146 คน

กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย การกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการคำนวณสูตร Taro Yamane ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 213 คน (ธำนิษฐ์ ศิลป์จารุ, 2553) ดังนี้ 1) ผู้บริหารและคณาจารย์มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือจังหวัดขอนแก่น จำนวน 11 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจงทั้ง 11 คน (Purposive Sampling) 2) ผู้ใช้บัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งเป็นนายจ้าง หัวหน้างาน จังหวัดขอนแก่นจำนวน 20 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจงทั้ง 20 คน (Purposive Sampling) 3) นักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่นจำนวน 102 คน โดยการสุ่มแบบบังเอิญ (Convenience Sampling) 4) บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่นจำนวน 80 คน โดยการสุ่มแบบบังเอิญ (Convenience Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ได้จากผลการสัมภาษณ์และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อถามความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตลักษณ์บัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์ ข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตลักษณ์บัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของ (Likert Method) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

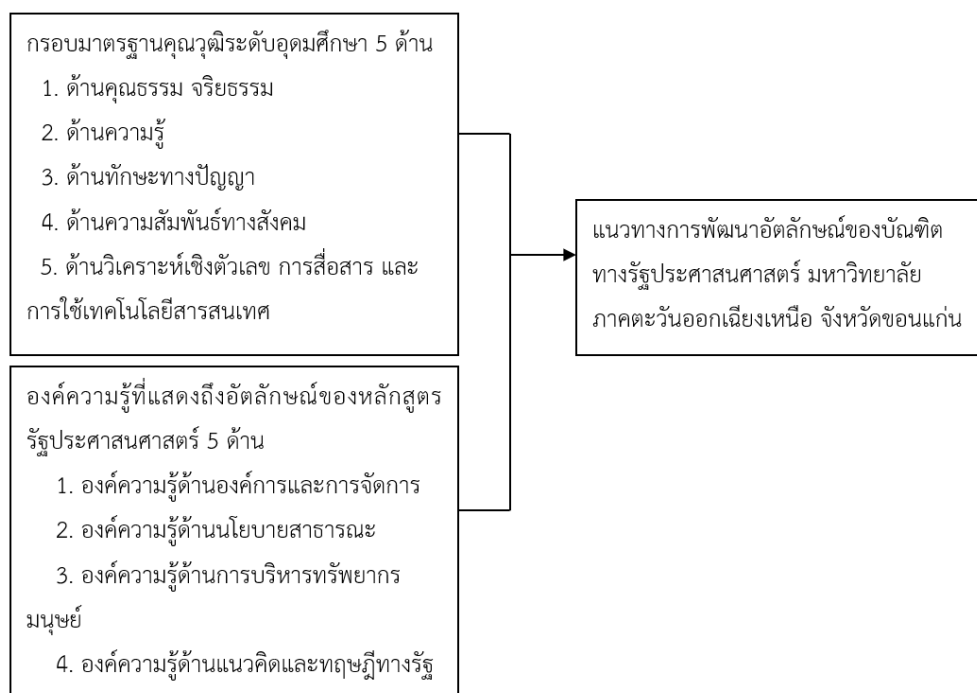
การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แนวทางการสนทนากลุ่ม (Focus Group Guideline) เพื่อสนทนากลุ่มผู้รู้ เพื่อหาแนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น

การตรวจสอบโดยการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ด้วยการนำแบบสอบถามที่ได้มาดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Try-out) ในการวิจัยโดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า α ตั้งแต่ 0.7 ขึ้นไปถือว่าเป็นคำถามที่มีความเชื่อมั่น จำนวน 30 กลุ่มตัวอย่าง จากการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงทั้งฉบับเป็น 0.951 (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2548)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของลักษณะประชากร โดยมีการแสดงผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบายสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตลักษณ์บัณฑิตทางสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 5 ด้าน

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตลักษณ์บัณฑิตทางสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นต่ออัตลักษณ์บัณฑิตทางสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.18$) โดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากรายการข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยรายมากที่สุดไปหารายการข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนี้ คุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X}=4.27$) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X}=4.13$) ทักษะทางปัญญา ($\bar{X}=4.16$) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ($\bar{X}=4.13$) และความรับผิดชอบ และความรู้ ($\bar{X}=4.12$)

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตลักษณ์บัณฑิตทางสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ตามองค์ความรู้ที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ 5 ด้าน

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตลักษณ์บัณฑิตทางสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ตามองค์ความรู้ที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ ทั้ง 5 ด้าน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) โดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากรายการข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยรายมากที่สุดไปหารายการข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนี้ องค์ความรู้ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ($\bar{X} = 4.04$) องค์ความรู้ด้านแนวคิดและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ ($\bar{X} = 4.01$) องค์ความรู้ด้านการคลังและงบประมาณ ($\bar{X} = 3.96$) องค์ความรู้ด้านองค์การและการจัดการ ($\bar{X} = 3.44$) องค์ความรู้ด้านนโยบายสาธารณะ ($\bar{X} = 3.23$)

2. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น

2.1 แนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่นตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 5 ด้าน

1) แนวทางการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) พบว่า เนื่องจากนักรัฐประศาสนศาสตร์ควรต้องเป็นนักปฏิบัติ การส่ง

เสริมกิจกรรมจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ควรควบคู่ไปกับการเรียนในชั้นเรียน หลักสูตรจึงควรมีการพัฒนา นักศึกษาในด้านกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยกิจกรรมควรทำร่วมกันในหลักสูตรทุกชั้นปี ควรมีความร่วมมือของหน่วยงานภายนอก หรือควรให้นักศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน ควรมีการฝึกปฏิบัติการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมและมีจิตอาสาต่อส่วนรวม โดยร่วมกันทำบุญประเพณีและกิจกรรมจิตอาสาเพื่อให้เกิดการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีไทยสืบต่อไป และเพื่อให้นักศึกษาสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข และกิจกรรมควรสะท้อนความเป็นมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่กล่าวว่า “คุณวุฒิ คุณธรรม คุณภาพ” ซึ่งกิจกรรมเสริมหลักสูตรควรมีความหลากหลายและครอบคลุมภารกิจ 5 ด้าน ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติเพื่อพัฒนาคุณภาพนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2) แนวทางการพัฒนากิจกรรมและการเรียนการสอนในด้านความรู้เพื่อสะท้อนความเป็นนักรัฐประศาสนศาสตร์ ควรมีการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน โดยเน้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านรัฐประศาสนศาสตร์ หรือสหกิจศึกษาให้มากขึ้น โดยอาจเพิ่มรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเชิงปฏิบัติควบคู่กับการเรียนในห้องเรียน เพราะโจทย์หลักสูตรฯ มุ่งผลิตบัณฑิตให้เป็นนักรัฐประศาสนศาสตร์ที่เป็นฐานสำคัญของการสร้างความ เป็นผู้นำ นักการปกครองและนักการเมืองที่ดีนั้น และการฝึกประสบการณ์นอกจากจะทำให้ นักศึกษาจะทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงในสถานที่ทำงานแล้ว นักศึกษายังสามารถฝึกแก้ไขปัญหาต่างๆ และสามารถกำหนดอนาคตตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความรู้ด้านภาษา ควรมีการพัฒนาภาษาต่างประเทศที่นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ เพราะ ปัจจุบันทั้งในเขตพื้นที่ขอนแก่น หรือจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือชาวต่างชาติเข้ามา ทำงานค้าขาย และมาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก การทำงานจึงจำเป็นต้องรู้จัก ภาษาที่สามเพื่อช่วยในการสื่อสารให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น และเพื่อให้สอดคล้องกับ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

3) แนวทางการพัฒนากิจกรรมและการเรียนการสอนในด้านทักษะทางปัญญา ควรมีการพัฒนาทักษะทางด้านการแสวงหาและการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต โดยการนำ ความรู้ทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์มาปรับใช้ ตลอดทั้งพัฒนามีทักษะการคิดแก้ไขปัญหาองค์ รวมอย่างสร้างสรรค์ การคิดโดยใช้วิจารณญาณมาปรับใช้ในแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ ควรมีการ

จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำทักษะทางปัญญามาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน สามารถค้นหาข้อเท็จจริง และทำความเข้าใจปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับรัฐประศาสนศาสตร์ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ในบางรายวิชาต้องสามารถศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์ หรือสภาพปัญหาที่ซับซ้อน โดยใช้ความรู้แนวคิดและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์เพื่อ เสนอแนะแนวทางการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์ มีทักษะภาคปฏิบัติตามที่ได้รับการฝึกฝน ภาคสนาม การใช้เครื่องมืออุปกรณ์การวิจัย สัมมนาทางรัฐประศาสนศาสตร์

4) แนวทางการพัฒนากิจกรรมและการเรียนการสอนในด้านทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ควรมีการพัฒนาด้านการมีจิตอาสา เสียสละ สำนึกดีต่อ สังคมและสาธารณะซึ่งปัจจุบันนับว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่ง ควรฝึกความเป็นพลเมืองที่มี คุณค่าของสังคมและเข้าใจสังคมพหุวัฒนธรรมได้เป็นอย่างดี ควรพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดีเพื่อสร้างความสามัคคีและการมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม นักรัฐประศาสน ศาสตร์ควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความรับผิดชอบในการพัฒนา ตนเองและแสดงออกซึ่งภาวะความเป็นผู้นำและการเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม สามารถปรับตัว ได้ในสังคมที่มีความหลากหลาย สามารถรับฟังความเห็นที่แตกต่างและแสดงความคิดเห็น ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้อย่างสร้างสรรค์ ควรมีการวางแผนและรับผิดชอบ การเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์และแก้ปัญหา ได้อย่างเหมาะสมกับพื้นฐาน ของตนเองและบริบทของกลุ่ม

5) แนวทางการพัฒนากิจกรรมและการเรียนการสอนด้านทักษะความวิเคราะห์เชิง ตัวเลขและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ควรมีการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทั้ง ภาษาไทยในการเขียนหนังสือราชการ ภาษาไทยในการสื่อสารอย่างเป็นทางการหรือ ภาษาไทยในการทำงานและการสื่อสารประเด็นปัญหาทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้ ควรมีการ ส่งเสริมการทำวิจัยโดยการให้นักศึกษาออกพื้นที่เพื่อเป็นข้อมูลภาคสนามอย่างแท้จริง เพื่อให้เป็นบริบทของปัญหาเพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์และคิดคำนวณเชิงตัวเลขได้ โดยการ ใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศช่วยในการเป็นเครื่องมือค้นคว้าหาความรู้และการ นำเสนอข้อมูลทางรัฐประศาสนศาสตร์ในรูปแบบที่หลากหลายได้ อย่างเหมาะสมกับกลุ่ม บุคคลต่าง ควรมีการพัฒนาการใช้เครื่องมือทางสถิติขั้นพื้นฐานได้อย่างถูกต้อง ให้เหมาะสม กับประเด็น ปัญหาทางการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ หลักสูตรควรมีการจัดการสอนที่

ทันสมัย เช่น การเพิ่มเติมรายวิชาที่เกี่ยวข้องการดิจิทัลในภาครัฐ เพื่อตอบสนองการตลาดภาครัฐในปัจจุบัน

2.2 แนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิตทางสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่นตามองค์ความรู้ที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ 5 ด้าน

1) แนวทางในการพัฒนาอัตลักษณ์นักศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือในศาสตร์ด้านองค์การและการจัดการนั้น ควรเน้นการศึกษาสภาพแวดล้อมการบริหารองค์การ ศึกษาถึงกลไกในการบริหารงานสาธารณะ กระบวนการบริหารองค์การภาครัฐ หลักสูตรควรพัฒนาด้านการศึกษาการบริหารการเปลี่ยนแปลง (Change Management) คือ การดำเนินการ เพื่อตอบสนองต่อปัจจัยจากสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้น ตั้งแต่การหาเหตุผลของการเปลี่ยนแปลงผลกระทบที่เกิดขึ้นในด้านต่างๆ หลังจากมีการเปลี่ยนแปลง และบทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อน การเปลี่ยนแปลงโดยสามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์การอย่างเป็น รูปธรรมมากขึ้น ควรมีการศึกษาทางด้านนวัตกรรมการจัดการองค์การภาครัฐ (Innovation) เพื่อพัฒนาการเปลี่ยนแปลงที่มีความสำคัญต่อการปรับปรุงบริการ กระบวนการ และการปฏิบัติการ รวมถึงการสร้างคุณค่าใหม่ให้แก่ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2) ควรมีแนวทางการพัฒนาการองค์ความรู้เกี่ยวกับนโยบายสาธารณะในด้านการประเมินผลนโยบายสาธารณะ การประเมินโครงการที่นำไปปฏิบัติโดยการเรียนการสอน ดำเนินการควบคู่ไปกับระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ โดยการใช้เทคนิคในการวิจัยเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างเป็นระบบและสามารถมองเห็นขั้นตอนการประเมินผลนโยบายได้อย่างชัดเจน ซึ่งหลักสูตรควรจัดการเรียนการสอนพร้อมกับการทำกิจกรรมร่วมกันกับหน่วยงานโดยการบูรณาการกับรายวิชาสหกิจศึกษา เพราะเป็นรายวิชาที่นักศึกษาสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้

3) แนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิต ควรมีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในศตวรรษที่ 21 กระบวนการที่ทำให้คนมีความรู้และคุณสมบัติต่างๆ ที่ช่วยให้คนนั้นอยู่รอดในโลกได้เป็นประโยชน์ต่อตนเองครอบครัวและสังคมส่วนรวม โดยต้องคำนึงถึงพลวัตการเปลี่ยนแปลงทั้งทางมิติด้านร่างกาย และสติปัญญาอย่างสมบูรณ์ตามเกณฑ์ในแต่ละช่วงวัย มิติด้านจิตใจ นักทรัพยากรมนุษย์ต้องเป็นคนยุคใหม่ต้องเป็นผู้ที่รู้จักและ เข้าใจตนเอง เข้าใจ

ความรู้สึกรู้สึกของผู้อื่น เข้าใจสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงและสภาพแวดล้อมต่างๆ รอบตัวได้เป็นอย่างดี มิติด้านความรู้ คนยุคใหม่ต้องเป็นผู้มีความรู้ลึกในแก่นสาระของวิชา สามารถรู้รอบตัวในเชิง สหวิทยาการ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มิติด้านทักษะความสามารถ คนไทยยุคใหม่ต้องเป็นผู้ที่มีทักษะในด้านการคิดสร้างสรรค์ มีทักษะในการสื่อสาร ทักษะภาษาต่างประเทศ ทักษะการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะทางสังคม ทักษะการอาชีพ ทักษะทางอารมณ์ และ ทักษะการจัดการที่ดี

4) แนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์ด้านองค์ความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ ควรมีหลักด้านรัฐศาสตร์ด้านการปกครองควบคู่กับด้านรัฐประศาสนศาสตร์ที่เกี่ยวกับหลักการบริหารต่างๆ นักศึกษาจะได้เรียนรู้หลากหลายมากยิ่งขึ้น และจะได้สามารถนำไปประกอบการตัดสินใจเพื่อเลือกเรียนต่อปริญญาโทได้ทั้งทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์และอาจเรียนต่อทางรัฐศาสตร์ได้อีกด้วย ควรมีการพัฒนาหลักสูตรสอดคล้องกับแนวทางการแก้ไขปัญหาบนฐานของการพัฒนาพื้นที่ชุมชนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยควรมีการผลักดันให้เกิดกระบวนการจัดการเรียนการสอนเป็นที่ยอมรับของสังคมและขับเคลื่อนเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหาสังคมในปัจจุบัน ควรการจัดกิจกรรมโครงการพัฒนาความรู้สู่ชุมชนให้มากยิ่งขึ้น โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน คัดสรรชุมชนที่เกิดปัญหาท้องถิ่นอย่างชัดเจน ให้นักศึกษาเข้าไปศึกษาปัญหาและใช้รายวิชาทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์มาบูรณาการและแก้ไขปัญหาชุมชนให้เห็นเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ต้องเกิดความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งสถาบันการศึกษา ณาจารย์ นักศึกษาและชุมชนเพราะการพัฒนาอัตลักษณ์โดยให้นักศึกษามีส่วนร่วมยังสามารถก่อให้เกิดการแสดงศักยภาพของหลักสูตรและตัวของนักศึกษาเอง

5) แนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิต องค์ความรู้ด้านการคลังและงบประมาณ จากเดิมที่ศึกษาเรื่องการคลังและงบประมาณภาครัฐทั้งส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น ให้มีความสำคัญกับผู้ประกอบการภาครัฐมากกว่าชุมชน ซึ่งทำให้ชุมชนเกิดปัญหาการไม่เข้าถึงแหล่งรายได้เท่าที่ควร ดังนั้นหลักสูตรควรมีแนวทางการพัฒนาด้านเศรษฐกิจของชุมชนท้องถิ่นควบคู่ไปกับการศึกษาในเชิงมหภาค เนื่องจากปัจจุบันรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐมีการส่งเสริมธุรกิจชุมชนเป็นอย่างมาก หลักสูตรควรมุ่งเน้นพัฒนาการสร้างอาชีพให้คนในชุมชน เช่น การจัดกลุ่มอาชีพโดยอาศัยทรัพยากรในพื้นที่พัฒนาให้เป็นสินค้าของชุมชนเพื่อจัดจำหน่ายไปยังพื้นที่อื่นๆ และเพื่อเป็นการสร้างรายได้อีกทางหนึ่งให้กับคนในชุมชนเพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน ประกอบกับเป็นการส่งเสริมการเงินภายในชุมชนและเป็น

การสร้างอาชีพให้กับท้องถิ่นบ้างแห่งที่ไม่มีพื้นที่การเกษตร มากกว่าที่จะให้คนในชุมชนเข้าเมืองไปประกอบอาชีพอื่น

อภิปรายผลการวิจัย

1. แนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่นตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พบว่า หลักสูตรควรมีการพัฒนาการศึกษาในด้านกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม อย่างต่อเนื่องทุกปี โดยกิจกรรมควรทำร่วมกันในหลักสูตรทุกชั้นปี ควรมีความร่วมมือของหน่วยงานภายนอก หรือควรให้นักศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน ควรมีการฝึกปฏิบัติการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และมีจิตอาสาต่อส่วนรวม โดยร่วมกันทำบุญประเพณีและกิจกรรมจิตอาสาเพื่อให้เกิดการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีไทยสืบต่อไป และเพื่อให้นักศึกษาสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัลยา ยศคำลือ และคณะ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาจริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาจริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มี 5 โครงการคือ (1) โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ทำบุญปีใหม่ (2) โครงการจิตอาสาพัฒนาคน (3) โครงการจิตอาสาพัฒนาสิ่งแวดล้อม (4) โครงการสืบสานประเพณีสงกรานต์และ (5) โครงการคลินิกกฎหมายสู่ชุมชน 2) นักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์มีการปฏิบัติตามหลักจริยธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมากคือ ด้านความกตัญญู รองลงมาด้านจิตสาธารณะและด้านความซื่อสัตย์ตามลำดับ และ 3) นักศึกษา ที่เรียนชั้นปีต่างกันมีการปฏิบัติตามหลักจริยธรรมภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ความรู้ด้านภาษา ควรมีการพัฒนาภาษาต่างประเทศที่นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ เพราะปัจจุบันทั้งในเขตพื้นที่ขอนแก่น หรือจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือชาวต่างชาติเข้ามาทำงาน ค้าขายและมาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก การทำงานจึงจำเป็นต้องรู้จักภาษาที่สามเพื่อช่วยในการสื่อสารให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น และเพื่อให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาศ พรหมสมัย (2560) เรื่อง ประสิทธิภาพการฝึกงานของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติระดับอุดมศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย

ราชภัฏเทพสตรี พบว่าข้อควรปรับปรุง ควรพัฒนาทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ด้านทักษะการใช้คอมพิวเตอร์/การใช้อุปกรณ์ในสำนักงาน ทักษะการนำเสนอ รวมทั้งการเรียนรู้งานสารบรรณของหน่วยงานราชการ และหน่วยงานต้องการให้การผลิตบัณฑิต เน้นเรื่องภาษาอังกฤษ การคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ การใช้เทคโนโลยี และการปรับตัวในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง อภิปรายผลได้ว่าการพัฒนานักศึกษาให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ สิ่งที่ควรตระหนักคือการพัฒนาด้านภาษา เนื่องจากการศึกษามีการปรับเปลี่ยนไปตามสังคมโลกและการเข้าสู่การศึกษาในศตวรรษที่ 21

แนวทางการพัฒนากิจกรรมและการเรียนการสอนในด้านความรู้เพื่อสะท้อนความเป็นนักรัฐประศาสนศาสตร์ ควรมีการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน โดยเน้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านรัฐประศาสนศาสตร์ หรือสหกิจศึกษาให้มากขึ้น โดยอาจเพิ่มรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเชิงปฏิบัติควบคู่กับการเรียนในห้องเรียน เพราะโจทย์หลักสูตรฯ มุ่งผลิตบัณฑิตให้เป็นนักรัฐประศาสนศาสตร์ที่เป็นฐานสำคัญของการสร้างความเป็นผู้นำ นักการปกครองและนักการเมืองที่ดีนั้น และการฝึกประสบการณ์นอกจากจะทำให้นักศึกษาจะทำให้ นักศึกษาได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงในสถานที่ทำงานแล้ว นักศึกษายังสามารถฝึกแก้ไขปัญหาต่างๆ และสามารถกำหนดอนาคตตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาศ พรรณสมัย (2560) กล่าวว่าควรพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาในการดำเนินงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และขณะที่นักศึกษาออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้แสดงศักยภาพการนำความรู้ความสามารถในวิชาที่เรียน ความรู้พื้นฐานไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถตามวัตถุประสงค์หลักสูตร คือ ผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะในวิชาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม

2. แนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิตทางสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่นตามองค์ความรู้ที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ พบว่า แนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์ด้านองค์ความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ ควรมีหลักสูตรด้านรัฐศาสตร์ด้านการปกครองควบคู่กับด้านรัฐประศาสนศาสตร์ที่เกี่ยวกับหลักการบริหารต่างๆ นักศึกษาจะได้เรียนรู้หลากหลายมากยิ่งขึ้น และจะสามารถนำไปประกอบการตัดสินใจเพื่อเลือกเรียนต่อปริญญาโทได้ทั้งทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์และอาจเรียนต่อทางรัฐศาสตร์ได้อีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิรดี จิโรภาส และ อัศวศิริ ลาปี่ (2562) ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ที่กล่าวว่า ควรมีหลักสูตรด้านรัฐศาสตร์คู่กับด้านรัฐประศาสนศาสตร์ด้วยจะได้เรียนรู้หลากหลายหรืออาจเพิ่มรายวิชาด้านการเมืองการปกครอง รัฐศาสตร์เบื้องต้น นิสิตจะได้สามารถเลือกต่อปริญญาโทได้ทั้งทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์และอาจเรียนต่อทางรัฐศาสตร์ได้อีกด้วย และในประเด็นที่ควรพัฒนาอีกประการคือ ควรมีการพัฒนาหลักสูตรสอดคล้องกับแนวทางการแก้ไขปัญหาบนฐานของการพัฒนาพื้นที่ชุมชนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยควรมีการผลักดันให้เกิดกระบวนการจัดการเรียนการสอนเป็นที่ยอมรับของสังคมและขับเคลื่อนเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหาสังคมในปัจจุบัน ควรการจัดกิจกรรมโครงการพัฒนาความรู้ชุมชนให้มากยิ่งขึ้น โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภริณี จิโรภาสและ อัครศิริ ลาปือ (2562) ที่กล่าวถึงด้านความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน ควรมีบรรยายเป็นภาษาอังกฤษในบางรายวิชาด้วย จะช่วยเพิ่มทักษะด้านภาษามากขึ้น อยากให้ลงพื้นที่เรียนในชุมชนท้องถิ่นเยอะๆ ดีกว่าเรียนในห้องอย่างเดียว

ควรมีแนวทางการพัฒนาการองค์ความรู้เกี่ยวกับนโยบายสาธารณะในด้านการประเมินผลนโยบายสาธารณะ การประเมินโครงการที่นำไปปฏิบัติโดยการเรียนการสอน ดำเนินการควบคู่ไปกับระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ โดยการใช้เทคนิคในการวิจัยเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างเป็นระบบและสามารถมองเห็นขั้นตอนการประเมินผลนโยบายได้อย่างชัดเจน ซึ่งหลักสูตรควรจัดการเรียนการสอนพร้อมกับการทำกิจกรรมร่วมกันกับหน่วยงานโดยการบูรณาการกับรายวิชาสหกิจศึกษา เพราะเป็นรายวิชาที่นักศึกษาสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพศาล สรรสวิสุทธิ (2551) ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (การปกครองท้องถิ่น) ในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ที่พบว่า หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ ควรมีการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับการปฏิบัติจริงขณะเรียนมากขึ้น และควรมีกิจกรรมการพัฒนา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปปรับใช้อัตลักษณ์ของนักศึกษา

1.1 ควรมีการพัฒนาและปรับปรุงรายวิชารวมทั้งบูรณาการบางรายวิชาเข้าด้วยกันเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

รวมถึงการวิเคราะห์แนวโน้มการศึกษาทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในอนาคตเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 อีกด้วย

1.2 ควรพัฒนาอัตลักษณ์ของนักศึกษาออกห้องเรียนโดยการนำทฤษฎีที่เรียนมานำไปปฏิบัติจริงในรายวิชาที่สามารถลงมือปฏิบัติได้ เช่น รายวิชาระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ วิชาสหกิจศึกษา วิชาฝึกประสบการณ์และรายวิชาสัมมนาทางรัฐประศาสนศาสตร์ พร้อมทั้งมุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติในหน่วยงานที่หลากหลายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจรวมถึงหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้สามารถนำประสบการณ์มาประยุกต์ใช้จนเกิดประสบการณ์จริง และเพื่อให้นักศึกษาสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างแท้จริงและสามารถมองเห็นถึงอัตลักษณ์ทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

1.3 ทั้งคณาจารย์และมหาวิทยาลัย ควรจัดทำโครงการเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและร่วมกิจกรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา 5 ด้าน และตามองค์ความรู้ที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ 5 ด้าน ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะที่สามารถสนองตอบความต้องการในการเป็นส่วนหนึ่งของการขยายองค์ความรู้สู่การแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การทำวิจัยในครั้งต่อไปควรมีการสำรวจงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของนักศึกษา เพื่อถอดบทเรียนที่ได้จากการวิจัยและควรเปรียบเทียบข้อแตกต่างที่นำไปสู่การกำหนดแนวทางการพัฒนาหลักสูตรตามอัตลักษณ์ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา ยศคำลือ และคณะ. (2560). การพัฒนาจริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. 11(2), 13-34.
- คู่มือศึกษามหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. (2559). มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น. ขอนแก่น: โรงพิมพ์ขอนแก่นการพิมพ์.

- จุฑามาศ พรรณสมัย. (2560). ประสิทธิภาพการฝึกงานของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติระดับอุดมศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี. *วารสารวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 8(2), 13-29.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2553). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS*. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ไพศาล สรรสรวิสุทธิ์. (2551). *แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (การปกครองท้องถิ่น) ในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2548). *สถิติประยุกต์สำหรับนักวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558*. สืบค้นเมื่อ 5 ม.ค.2562. จาก http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/news/data6/Bachelor%20of%20ublic%20Administration_m1.pdf.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- อภิรดี จิโรภาสและ อัครศิริ ลาปี่. (2562). *การประเมินหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ. งานวิจัยกิจกรรมโครงการบูรณาการความรู้สู่ชุมชนหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการทรัพยากรมนุษย์คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์. มหาวิทยาลัยทักษิณ*.